

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ก 27251 ก 160
รับที่ : ก 237/61 ว - 1 บันย
วันที่ : 15 มี.ค. 61 เวลา : 14:28

ที่ กก ๑๐๐๖/ก ๘๐๗

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖
กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการเพื่อสนับสนุนการควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทย

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
 ๒. ร่างพระราชบัญญัติออกตามความในประมวลรัชฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัชฎากร (ฉบับที่ ..)
 พ.ศ. .... พร้อมบันทึกหลักการและเหตุผลและบันทึกวิเคราะห์สรุป จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงการคลังขอเสนอเรื่อง มาตรการเพื่อสนับสนุนการควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทย มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๖๔ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๑ รับทราบแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓) ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ซึ่งมีนโยบายหลักด้านหนึ่ง คือ การสนับสนุนการเข้มต่อการลงทุนในภูมิภาค (Regionalization) เพื่อเพิ่มศักยภาพของระบบการเงินไทยในการสนับสนุนการขยายตัวของการลงทุนและการเข้มแข็งของประเทศในภูมิภาค โดยจะมีมาตรการเพื่อสร้างความพร้อมและลดอุปสรรคของสถาบันการเงินไทยในการขยายกิจการไปต่างประเทศ

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

การกำหนดให้มีมาตรการทางภาษีที่เป็นการจูงใจให้มีการควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทย เพื่อให้นำการพาณิชย์ไทยมีเสถียรภาพและเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้ระบบการเงินไทยมีความพร้อมในการรองรับการแข่งขันในระดับภูมิภาคอาเซียน จึงจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติออกตามความในประมวลรัชฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัชฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อเข้าสู่กระบวนการออกเป็นกฎหมายบังคับใช้ต่อไป

๓. ความเร่งด่วน

การออกพระราชบัญญัติออกตามความในประมวลรัชฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัชฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยเร็ว จะเป็นปัจจัยสนับสนุนให้นำการพาณิชย์ไทยพิจารณาการควบรวมกิจการได้เร็วขึ้น

ให้ยกเลิกขั้นความลับนับแต่วันที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ

/๔. สาระ...

ฉบับ
จึงๆ

๔. สาระสำคัญ

๔.๑ ความจำเป็นของการสนับสนุนการควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทย

จากการเปรียบเทียบศักยภาพระหว่างธนาคารพาณิชย์ไทยกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญอย่างประเทศไทยและสิงคโปร์พบว่า ธนาคารพาณิชย์ไทยจำเป็นต้องเร่งพัฒนาทั้งในเชิงประสิทธิภาพและความสามารถในการแข่งขัน และควรกำหนดบทบาทที่ชัดเจนเพื่อก้าวไปสู่การเป็นธนาคารพาณิชย์ระดับภูมิภาค (Regional Banks) ดังนี้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีมาตรการส่งเสริมให้ธนาคารพาณิชย์ไทย มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อรับการเป็นธนาคารพาณิชย์ที่มีเงินทุนเพียงพอที่จะไปแข่งขันและลงทุนในระดับภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งมีการให้บริการที่ครอบคลุมและหลากหลาย ทั้งในเรื่องการให้บริการลูกค้ารายย่อย (Retail Banking) และการให้บริการลูกค้ารายใหญ่ (Wholesale Banking) รวมถึงธุรกิจวิสาหกิจ (Investment Banking)

๔.๒ แนวทางของการสนับสนุนการควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทย

การควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทยควรทำให้สินทรัพย์หลังการควบรวมมีขนาดใหญ่เพียงพอที่จะทำให้ธนาคารมีศักยภาพในการแข่งขันกับธนาคารพาณิชย์ในภูมิภาคอาเซียน โดยขนาดสินทรัพย์หลังการควบรวมสามารถจัดซื้อขายได้เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๔.๒.๑ ขนาดสินทรัพย์รวมไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านล้านบาท ซึ่งจะเทียบเท่ากับขนาดสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ของประเทศไทยที่สำคัญ (มาเลเซีย) และเป็นระดับที่จะรองรับการก้าวไปสู่การเป็น Regional Banks ในภูมิภาคอาเซียน

๔.๒.๒ ขนาดสินทรัพย์รวมไม่ต่ำกว่า ๓ ล้านล้านบาท ซึ่งจะเทียบเท่ากับขนาดสินทรัพย์ธนาคารพาณิชย์ไทยที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของไทยในปัจจุบัน

๔.๒.๓ ขนาดสินทรัพย์รวมไม่ต่ำกว่า ๒ ล้านล้านบาท ซึ่งจะเท่ากับขนาดสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในปัจจุบัน

๔.๒.๔ ขนาดสินทรัพย์รวมไม่ต่ำกว่า ๑ ล้านล้านบาท ซึ่งจะเป็นระดับของสินทรัพย์ที่จะให้เกิดการควบรวมของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็กให้เป็นธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางที่มีขนาดใหญ่ขึ้น

๔.๓ ข้อเสนอมาตรการเพื่อสนับสนุนการควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทย

กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรได้กร่างพระราชบัญญัติออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยสามารถสรุปได้เป็น ๒ มาตรการย่อย ดังนี้

๔.๓.๑ มาตรการภาษีเพื่อจัดอุปสรรคของการควบรวมกิจการธนาคารพาณิชย์ไทย

(๑) ยกเว้นภาษีเงินได้ ให้แก่ผู้ถือหุ้นของธนาคารพาณิชย์ สำหรับผลประโยชน์ที่ได้จากการที่ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวควบเข้ากันหรือโอนกิจการทั้งหมดให้แก่กัน ซึ่งต่อมาเป็นเงินได้เกินกว่าเงินทุน

(๒) ยกเว้นภาษีเงินได้นิตบุคคล ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ให้แก่ธนาคารพาณิชย์ สำหรับเงินได้พึงประเมิน รายรับ หรือการกระทำการที่เกิดขึ้นหรือเนื่องมาจาก การที่ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวควบเข้ากันหรือโอนกิจการทั้งหมดให้แก่กัน

(๓) ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ ให้แก่ธนาคารพาณิชย์ สำหรับมูลค่าของฐานภาษี รายรับ หรือการกระทำการที่เกิดขึ้นหรือเนื่องมาจาก การที่ธนาคารพาณิชย์ดังกล่าวโอนกิจการบางส่วนให้แก่กัน

ฉบับ
จึงๆ

ฉบับ

๕๕๖๗

**๔.๓.๒ มาตรการภาษีเพื่อส่งเสริมการควบรวมกิจการธนาคารพาณิชย์ไทย
ให้ธนาคารพาณิชย์ไทยที่เกิดจากการควบรวมกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน
สามารถหักรายจ่ายในอัตราส่วนที่กำหนด ดังนี้**

- (๑) ธนาคารพาณิชย์ไทยที่เกิดจากการควบรวมแล้วมีสินทรัพย์รวมเกินกว่า ๔ ล้านล้านบาท สามารถหักรายจ่ายจากการควบรวมเป็นจำนวน ๒ เท่า (ร้อยละ ๑๐๐ ของรายจ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริง)
- (๒) ธนาคารพาณิชย์ไทยที่เกิดจากการควบรวมแล้วมีสินทรัพย์รวมเกินกว่า ๓ ล้านล้านบาท แต่ไม่เกิน ๔ ล้านล้านบาท สามารถหักรายจ่ายจากการควบรวมเป็นจำนวน ๑.๗๕ เท่า (ร้อยละ ๗๕ ของรายจ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริง)
- (๓) ธนาคารพาณิชย์ไทยที่เกิดจากการควบรวมแล้วมีสินทรัพย์รวมเกินกว่า ๒ ล้านล้านบาท แต่ไม่เกิน ๓ ล้านล้านบาท สามารถหักรายจ่ายจากการควบรวมเป็นจำนวน ๑.๕ เท่า (ร้อยละ ๕๐ ของรายจ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริง)
- (๔) ธนาคารพาณิชย์ไทยที่เกิดจากการควบรวมแล้วมีสินทรัพย์รวมเกินกว่า ๑ ล้านล้านบาท แต่ไม่เกิน ๒ ล้านล้านบาท สามารถหักรายจ่ายจากการควบรวมเป็นจำนวน ๑.๒๕ เท่า (ร้อยละ ๒๕ ของรายจ่ายตามจำนวนที่จ่ายจริง)

ทั้งนี้ รายจ่ายที่สามารถนำไปหักรายจ่ายได้จะต้องเป็นรายจ่าย ดังนี้

- (๑) รายจ่ายที่สามารถนำไปหักรายจ่ายได้ต้องมาจากการลงทุน หรือต่อเติม
เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน แต่ไม่ใช่เป็นการซื้อมแซมให้คงสภาพเดิม อันเนื่องมาจาก
การควบเข้ากันหรือการรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน จะต้องเป็นรายจ่าย ดังนี้
  - (๑.๑) รายจ่ายที่ได้จ่ายเพื่อการลงทุนในโปรแกรมคอมพิวเตอร์
  - (๑.๒) รายจ่ายที่ได้จ่ายเพื่อการเปลี่ยนแปลง หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งอาคารสถาน
แห่งไม่รวมถึงที่ดินและอาคารสถานที่ใช้เพื่อการอยู่อาศัย

(๒) รายจ่ายที่ได้จ่ายเพื่อการเลิกหรือการปรับปรุงแก้ไขสัญญาซื้อขาย สัญญาเช่า
สัญญาจ้างหรือสัญญาบำรุงรักษา ที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์
อันเนื่องมาจากการควบเข้ากันหรือการรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วน

(๓) รายจ่ายที่ได้จ่ายเพื่อการรื้อถอนเครื่องจักร ส่วนประกอบ อุปกรณ์ เครื่องมือ
เครื่องใช้ เครื่องตกแต่ง และเฟอร์นิเจอร์ อันเนื่องมาจากการควบเข้ากัน

สำหรับรายจ่ายที่ได้จ่ายไปตามความข้างต้นต้องจ่ายไปตั้งแต่วันที่ควบเข้ากัน
หรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่อธิบดีกรมสรรพากรประกาศกำหนด

๔.๔ มาตรการลดค่าธรรมเนียมที่เกี่ยวข้องกับการควบรวมธนาคารพาณิชย์ไทย

ดำเนินการลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมภายใต้ประมวล
กฎหมายที่ดินและกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด ค่าธรรมเนียมการโอนทะเบียนรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
และค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเครื่องจักรตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องจักร สำหรับธนาคารพาณิชย์
ไทยที่ควบเข้ากันหรือโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่กันตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินระยะที่ ๓
โดยให้สิทธิประโยชน์เช่นเดียวกับกรณีการสนับสนุนให้มีการควบรวมสถาบันการเงินตามแผนพัฒนาระบบสถาบัน
การเงินระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒

ฉบับ
๕๕๖๗

ฉบับ
ด่วน

๔. ผลการทบทวน

มาตรการภาษีตามที่กล่าวในข้อ ๔.๓ จะทำให้เกิดผลกระทบคือทำให้รัฐสูญเสียรายได้ภาษีสรรพากรประมาณ ๖๐๐ – ๑,๕๐๐ ล้านบาท แต่จะถูกชดเชยด้วยการขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะในส่วนของการลงทุนภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้น เช่น การลงทุนปรับปรุงระบบ Core Banking และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศประมาณ ๓,๐๐๐ – ๗,๐๐๐ ล้านบาทต่อรายที่ควบรวมกิจการ เป็นต้น ส่วนมาตรการภาษีเพื่อขอจัดอุดหนุนการควบรวมกิจการธนาคารพาณิชย์ไทยนั้น หากถือว่าการควบรวมกิจการเป็นการทำเนินกิจการต่อเนื่อง อาจถือได้ว่าไม่ได้ทำให้รัฐสูญเสียรายได้ภาษีแต่อย่างใด

๖. ข้อเสนอของกระทรวงการคลัง

เพื่อสนับสนุนการควบรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์ไทย กระทรวงการคลังเห็นควรนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๖.๑ ให้ความเห็นชอบหลักการของร่างพระราชบัญญัติออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ตามที่กล่าวถึงในข้อ ๔.๓.๑ และ ๔.๓.๒

๖.๒ มอบหมายให้กระทรวงที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้มีการลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียน การโอนและค่าจดทะเบียนการจำนำของสังหาริมทรัพย์หรืออาคารชุดตามประมวลกฎหมายที่ดินและกฎหมาย ว่าด้วยอาคารชุด ค่าธรรมเนียมการโอนทะเบียนรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเครื่องจักรตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องจักร ตามที่กล่าวในข้อ ๔.๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณากราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

_____
(นายอภิศักดิ์ ตันติวงศ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายและระบบการเงินและสถาบันการเงิน
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๘๐๒๐ ต่อ ๓๒๔๗
โทรสาร ๐ ๒๒๖๑๔ ๓๒๓๔

ฉบับ
ด่วน